

ἀκίνητος καὶ σιωπηλὴ. Ἐπλησίασε πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλαβε τὴν μίαν τῶν χειρῶν του μεταξὺ τῶν ἰδικῶν της.

« Ὡ, εἶπεν, ἂν δὲν κατέκτησες ἀκόμη τὴν ἀλήθειαν, δὲν θὰ σοῦ διαφύγῃ ὅμως. »

Εἶτα ἐξαπτομένη καὶ αὐτὴ καὶ ὑπαινισσομένη ἐπιφύλαξιν ἦν συχνὰ ἐξέφραζεν ὁ Γεώργιος: « Πιστεύεις, προσέθηκεν, ὅτι εἶνε ἀδύνατον εἰς τὸν ἐπίγειον ἄνθρωπον νὰ προσεγγίσῃ εἰς τὴν Ἀλήθειαν, διότι δὲν ἔχομεν εἰμὴ πέντε μύνας αἰσθήσεις, πλείσται δὲ ὅσαι ἐκδηλώσεις τῆς φύσεως ἀπομένουςαι ζῆναι διὰ τὸ πνεῦμά μας, μὴ ὑπάρχοντος τοῦ μέσου ὅπως φθάσωσι μέχρις αὐτοῦ. Ὅπως θὰ μᾶς ἔλειπεν ἡ ὄρασις ἂν ἐστερούμεθα τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου, ὅπως θὰ μᾶς ἔλειπεν ἡ ἀκοή ἂν ἐστερούμεθα τοῦ ἀκουστικοῦ νεύρου, κτλ., τοιουτοτρόπως αἱ δονήσεις, αἱ ἐκδηλώσεις τῆς δυνάμεως αἵτινες διέρχονται ἀναμέσον τῶν χορδῶν τοῦ ζωϊκοῦ ἡμῶν ὄργανου χωρὶς νὰ θιξῶσι τὰς ὑπαρχούσας, ἀπομένουςαι ἄγνωστοι εἰς ἡμᾶς. Παραδέχομαι καὶ συμφωνῶ μετὰ τῆς ἰδέας σου ὅτι οἱ κάτοικοι κόσμων τινῶν ἐνδεχόμενον νὰ εἶνε ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ περισσότερον ἡμῶν προωδευμένοι. Μοῦ φαίνεται ὅμως ὅτι καὶ σύ, καὶ περ κάτοικος ὢν τῆς Γῆς, κάτι εὔρες.

— Φιλτάτη μου, ἀπήντησεν αὐτὸς καθήμενος πλησίον της ἐπὶ τοῦ εὐρυχώρου διβανίου τῆς βιβλιοθήκης, εἶνε βεβαίωτατον ὅτι ἐλλείπουσι πολλαὶ χορδαὶ ἀπὸ τὸ ἐπίγειον ἡμῶν ψαλτήριον καὶ εἶνε πιθανόν ὅτι πολίτης τις τοῦ συστήματος τοῦ Σειρίου θὰ ἐγέλα διὰ τὰς ἀξιώσεις μας. Τὸ ἔλαχιστον τεμάχιον μαγνητισμένου σιδήρου ἰσχύει περισσότερον τοῦ Νεύτωνος καὶ τοῦ Λεϊβνιτίου περὶ τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ μαγνητικοῦ πόλου καὶ ἡ χελιδὼν γινώσκει κάλλιον τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου ἢ τοῦ Μαγγελάνου τὰς μεταβολὰς τοῦ γεωγραφικοῦ πλάτους. Τί εἶπα πρὸ ὀλίγου; Ὅτι τὰ φαινόμενα εἶνε ἀπατηλὰ καὶ ὅτι διὰ μέσου τῆς ὕλης τὸ πνεῦμά μας πρέπει νὰ βλέπῃ τὴν ἀόρατον δύναμιν. Αὐτὸ εἶνε τὸ ἀσφαλέστερον. Ἡ ὕλη δὲν εἶνε ὅ,τι φαίνεται καὶ οὐδεὶς μεμνημένος τὴν πρόοδον τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν δύναται σήμερον νὰ καυχηθῇ ὅτι εἶνε ὑλιστής.

— Τότε, ὑπέλαθεν ἡ νεανίς, τὸ ψυχικὸν ἐγκεφαλικὸν ἄτομον, ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ εἶνε ἀθάνατον, ὅπως ἄλλως τε καὶ ὅλα τὰ ἄτομα, ἂν παραδεχθῶμεν τὰ θεμελιώδη διδάγματα τῆς χημείας.

[Μετὰφρασις Χ.]

Ἔπεται συνέχεια

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

15 Φεβρουαρίου 1890.

Φίλτατε,

Δὲν ἤξεύρω ἂν εἰς τὸ βάθος τῆς ὀρεινῆς ἐπαρχίας, εἰς τὴν ὁποίαν ζῆς, τὸ ψῦχος ἦτο ἐφέτος τόσον ὀριμύ, ἀλλ' ἐγὼ ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἀναγνωρίζω τὰς Ἀθήνας μου, με τὸν γλυκύν, τὸν ἥπιον, τὸν λουόμενον εἰς θερμὰς ἀνταυγείας, σχεδὸν ἐαρινὸν χειμῶνά των. Τί ἀντιστροφή ὄρων! Ὁ βορρᾶς πρὸ τριῶν ἡδὴ μηνῶν μυκάται σχεδὸν ἀδιακόπως, παγῶν ὄχι πλέον τὰ ἀρνάνια, ἀλλὰ τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ χιών, ἡ χιών, τὴν ὁποίαν βλέπομεν εἰς τὰς Ἀθήνας σπανιώτερον ἀπὸ ἐξυπνον ἄνθρωπον, ἐπὶ μῆνα καὶ πλέον ἔστεφε διαρκῶς τὴν κορυφὴν τοῦ Ὑμηττοῦ, διατηρούσα ἐπ' αὐτῆς λευκὴν ἀντίθεσιν πρὸς τὰς μυριάς ἀποχρώσεις τοῦ κυανοῦ, τοῦ σαπφειρίου, τοῦ ἰώδους, τοῦ ἰανθοῦς, διὰ τῶν ὁποίων βᾶφει τὰς πλευρὰς τοῦ ὄρους ὁ δῶν ἥλιος. Στιγμὴν δὲν ἔλειψεν ἀπὸ τὴν ἐστίαν τὸ πῦρ καὶ δὲν ἐνθυμούμαι ἡμέραν. καθ' ἣν νὰ μὴ ἐξῆλθα εἰς τοὺς δρόμους ἐπιμελῶς ἐγκορδουλημένος εἰς τὸ ἐπανωφόριόν μου. Τεῖνω νὰ πιστεύσω τὸν παραδοξολόγον ἐκεῖνον, ὅστις ἔγραψεν ὅτι διὰ νὰ εὕρη τις ἀληθινὸν ψῦχος πρέπει νὰ κατέλθῃ εἰς τὰς μεσημβρινὰς χώρας. Ἡ θερμοκρασία ἐν τῇ μέσῃ Εὐρώπῃ συνήθως δὲν κατ'ἴθις τοὺς 10 ὑπὲρ τὸ μηδενικὸν βαθμούς, ἂν ὑπῆρχε δὲ καὶ ἐν Ἑλλάδι ἡ ἀνεξήγητος αὐτῇ μαγία τῶν Φράγκων νὰ ὑπολογίζωμεν τὴν θερμοκρασίαν τῆς ἀτμοσφαιράς καὶ εἶχον, ὡς εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς πόλεις, ἐπίσημα διδόμενα περὶ τῆς θερμο-

κρασίας τῶν Ἀθηνῶν, θὰ εὕρισκετο ὅτι ἡμεῖς ἐφέτος ὑπερέβημεν πολὺ τοὺς εἰς βορειοτέρας χώρας ζῶντας.

Ἄλλως τὸ ἐπ' ἐμοὶ φρονῶ ὅτι ὁ Θεὸς, ὅστις τὰ πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησεν, εἶχεν ἀποθέσει προσωρινῶς τὴν ἀρετὴν ταύτην, ὅταν ἐποίησε τὰς λεγομένας ὥρας τοῦ ἔτους. Τὰς δύο εὐαρεστοτέρας ἐξ αὐτῶν, τὴν ἄνοιξιν καὶ τὸ φθινόπωρον, ἔκαμε τὰς συντομωτέρας, ἔδωκε δ' ἀφόρητον μῆκος εἰς τὸν χειμῶνα καὶ τὸ θέρος. Τὰ ῥόδα τοῦ ἔαρος, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ πρωϊνὴ ῥόσος ἀποθέτει τὰ ἀδαμάντινα στίγματα τῶν ῥανίδων της, ἀποφυλλίζονται εἰς ὀλίγας πρωΐας, ἡ μελιχρὰ δ' εὐωδία τῶν χειμωνιάθων τοῦ φθινοπώρου δὲν διαρκεῖ περισσότερον τῶν ῥόδων.

Συλλογίζομαι ὅμως... Τί πταίει ὁ Θεὸς εἰς ὅλα αὐτά; Αὐτὸς ἐπλασεν ἡμέρας πάσης τάξεως, χειμερινὰς, θερινὰς, ἐαρινὰς, φθινοπωρινὰς καὶ τὰς διέσπειρε ἀνά μέσον τοῦ ἔτους, δηλαδὴ τοῦ χρόνου — διότι καὶ τὸ ἔτος καὶ αὐτὸ δὲν εἶνε γνήσιον τέκνον τοῦ θεοῦ. — Ἄλλ' ἡμεῖς ἠσθάνθημεν τὴν ἀνάγκην νὰ τὰς ταξινομήσωμεν. Ἐνεκα τούτου καὶ τὸ κάπως σπάνιον, ἀλλ' ὅπωςδὴποτε παρατηρούμενον φαινόμενον νὰ κρυώνωμεν μεσοῦντος τοῦ Ἰουνίου καὶ νὰ ἰδρώνωμεν ἐν μέσῳ Δεκεμβρίῳ, παραξενευόμενοι διὰ τοῦτο. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὁ ἐφετεινὸς ἀθηναϊκὸς χειμῶν ἀπέδειξε τὴν ταξινόμησιν δικαιολογημένην, μὴ θελήσας νὰ ξεκουκουλωθῇ ἀπὸ τὸν βαρὺν ἐπενδύτην του οὔτε στιγμὴν, ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἀπετέλει καὶ ἐξαιρέσιν τοῦ κανόνος...
Σὺς

K...